

Infobrochure voor studenten

Geriatrie 1

Straat 42

Inhoudsopgave

Inhoud

Waarom deze brochure?	4
Gegevens van de afdeling.....	5
Grondplan.....	6
Profiel van de afdeling.....	7
Veel voorkomende pathologiën.....	7
Behandelingen	7
onderzoeken	8
Kenmerken van patiëntengroep/profiel	8
Patiëntenactiviteiten.....	8
<i>Behandelingen</i>	8
<i>Voedsel en vochttoediening</i>	9
<i>Mobiliteit</i>	9
<i>Hygiënische basiszorgen</i>	10
Organisatie van de afdeling.....	11
Dagschema.....	11
Vroegdienst	11
Laatdienst	12
Nachtdienst	13
Diensturen verpleegkundigen.....	14
Diensturen studenten	14
Afdelingsgebonden tips	14
Verwachtingen	15
Kompaz	15
Visietekst.....	16
Wij wensen je een zeer aangename en leerrijke stage!	17
Werkpostfiche – risicoanalyse van de afdeling.....	18

Welkom voor je stage in AZ Sint-Lucas!

Waarom deze brochure?

- We willen je zo goed mogelijk informeren zodat je stage optimaal kan verlopen.
- Je vindt in deze brochure veel informatie over de afdeling en de leerkansen die er zijn.
- AZ St-Lucas kan jou heel wat mogelijkheden bieden. Met 825 bedden, meer dan 2300 medewerkers en zo'n 70.000 opnames per jaar behoren we tot één van de grootste ziekenhuizen van Vlaanderen.
- Neem zeker de specifieke info voor studenten [op onze website](#) door! Daar vind je heel wat leermomenten terug. Grijp deze kansen dan ook met beide handen, dus vraag gerust om eens een onderzoek bij te mogen wonen, een techniek uit te voeren... Jouw interesse en enthousiasme spelen alleen maar in je voordeel!

Heb je nog vragen na het lezen van deze brochure? Stel ze gerust aan je mentor, dienstverantwoordelijke of de begeleidingsverpleegkundige.

We wensen je alvast een fijne en zeer leerrijke stage toe.

Christine Van der Hoogerstraete

Els Vanblaere

Inge Neiryndck

Directeur personeel en organisatie

Verpleegkundig en paramedisch directeur

Begeleidingsverpleegkundige

Gegevens van de afdeling

De verpleegafdeling Geriatric 1

- Beschikt over 24 bedden
- Een dienst acute geriatrie staat in voor de behandeling van geriatrische patiënten in de acute fase van hun aandoening, maar ook voor de verlengde hospitalisatie van geriatrische patiënten met een subacute, nog niet evolutieve en niet gestabiliseerde aandoening waarvoor specialistische zorgen vereist zijn. In geen geval mag acute geriatrie een langdurige hospitalisatie zijn voor bejaarden.
- De gemiddelde ligduur op de dienst acute geriatrie is ongeveer 12 dagen
- De gemiddelde leeftijd van de patiënten op een dienst geriatrie bedraagt ten minste 75 jaar.

Je kan deze afdeling **contacteren** via:

- ☎ 09/224.51.42
- E-mail : geriatrie1@azstlucas.be

Volgende **artsen** zijn er werkzaam:

- Geriater: dr. Bachmann
zie ook op website www.azstlucas.be → zorgaanbod → medisch aanbod
- Dienstverantwoordelijke:

Wim Moeraert
Dienstverantwoordelijke
wim.moeraert@azstlucas.be

Patricia De Meester
Dienstverantwoordelijke
patricia.demeester@azstlucas.be

- Stagementoren: Leen Dewispelaere & Yanaika Goethals
- Verpleegkundigen
- Logistieke assistenten
- Paramedici
- Schoonmaak
- Sociale dienst

Heel **dit team** helpt je uiteraard graag met al je praktische vragen!

Grondplan

Stratenplan Sint-Lucas

Versie 24 juni 2020

Profiel van de afdeling

Veel voorkomende pathologiën

Van patiënten die getransfereerd worden (vanuit andere afdelingen) zijn de acute problemen (pathologieën) al verholpen op de “primaire” afdeling, deze patiënten komen bij ons voor verdere (gang)revalidatie & behandeling en wachten op plaatsing (SP-diensten – rustoorden – hersteloorden – ...)

Patiënten die in spoed opgenomen worden, kunnen uiteenlopende pathologieën hebben, vb. dehydratatie, onregelde diabetes, ademhalingsproblemen (COPD-pneumonie), hartproblemen, maag-darm aandoeningen (gastritis, maagulcus), CVA, TIA, dementie, Ziekte van Parkinson enz. Ook orthopedische patiënten (knie – heupprothese) worden opgenomen.

Ze worden meestal medicamenteus (per os, via infuus, aerosol) behandeld. Hun voeding wordt soms aangepast naargelang hun diagnose. Kinesithérapie – logopedie – ergotherapie wordt ook als een deel van de behandeling aanzien.

Enkele onderzoeken die worden uitgevoerd zijn labo, dagcurve, RX thorax, CT hersenen en abdomen, echo abdomen, EKG, consult cardiologie, gastroscopie, dementietest enz.

Geriatrische aandoeningen

- onregelde diabetes
- schildklierlijden
- dehydratatie
- ondervoeding
- COPD opstoot
- pneumonie (pleura-), dyspnoe, bronchitis
- hartdecompensatie, voorkamerfibrillatie, hartritmestoornissen, diepe veneuze trombose, flebitis
- gastritis, maagulcus
- aambeien, faecalomen
- lever- of galaandoening
- CVA - TIA
- dementie
- ziekte van Parkinson
- haematurie, blaas- of prostaatproblematiek

Deze lijst van pathologieën kan nog een stuk langer gemaakt worden daar een geriatrisch patiënt een multiple pathologie heeft.

Behandelingen

- medicatie (vb. pijn- en ontstekingswerende middelen), infuustherapie
- wondzorg
- logo, kine & ergo worden ook bij de meeste patiënten toegepast
- controleren en noteren van vitale en fysieke parameters
- aangepaste voeding

onderzoeken

- consult cardiologie, pneumologie
- bloedafname
- RX thorax, RX LWZ
- CT hersenen, CT abdomen
- echo abdomen, echo halsvaten
- MR hersenen
- botscan, botdensitometrie
- punctie, biopsie

Volgen van een onderzoek kan

neuropsychologisch onderzoek (MMSE)

Kenmerken van patiëntengroep/profiel

De geriatrie is hoogbejaard (minimum leeftijd is 65 jaar) met een gemiddelde leeftijd van +/- 83 jaar.

De kenmerken van een geriatrische patiënt zijn:

- een multiple pathologie
- neiging tot polyfarmie
- een zeer zwakke homeostase
- een neiging tot inactiviteit en bedlegerigheid
- vaak psychosociale problemen
- dikwijls financiële problemen
- moeilijke thuissituatie voor patiënt en familie

Patiëntenactiviteiten

Behandelingen

- Ademhalingsstelsel
O₂ –therapie, aerosoltherapie, stimulatie tot opzitten, toedienen medicatie, ademhalingskine door kinesisist evenals tapotage
- Bloedsomloopstelsel
stimuleren om zowel passieve als actieve oefeningen te doen afhankelijk van de pathologie, toedienen medicatie, toepassen compressietherapie (dauers, rosidsals, TED-kousen)

- **Spijverteringsstelsel**
stimuleren om op te zitten en eventueel rond te lopen, aangepaste voeding aangenaam maken, zorgen voor een rustige omgeving, ongemakken voorkomen, voldoende laten drinken, toedienen medicatie, stoma verzorgen, observaties stoelgang
- **Urogenitaal stelsel**
zorgen voor privacy, zorgen voor lediging van de blaas, vb. door sondage, zorgen voor een goede houding tijdens het urineren, mictietraining, verzorgen van een supra-pubische katheter
- **Huid en zintuigen**
zorgen voor een intacte huid, wonden verzorgen, decubituspreventie, bij verminderde werking van de zintuigen de tekorten proberen op te vangen of zoeken naar oplossingen samen met de patiënt, eventueel herstel betrachten (gehoorapparaat – bril)
- **Medicamenteuze toedieningen**
zorgen voor het juiste medicijn, juiste dosis, juiste manier van toedienen, juiste tijd en juiste patiënt (zowel bij IM – IV – SC medicatie), steeds controle op het innemen (eventueel medicatie pletten)
- **Bijzondere technieken**

Voedsel en vochttoediening

- Nagaan of de patiënt slikproblemen heeft (advies logo vragen)
- Zorgen voor een rechtzittende houding en goede positionering van het hoofd
- Zorgen voor een aangepast dieet
- Eten geven volgens patiënt zijn ritme
- Sondevoeding toedienen via maagsonde of gastrostomiesonde
- Voorkomen van slikpneumonie
- Patiënt voldoende vocht geven
- Indien nodig aanvullende voeding starten (Clinutren)
- Infuustherapie toepassen: infuus plaatsen in minst mobiele arm, overvulling voorkomen (gebruik van infuuspomp), onnodig herprikken voorkomen door een goede fixatie
- Bijhouden voedings- en vochtbalans

Mobiliteit

- Valpreventie toepassen (veilig schoeisel, aangepast loophulpmiddel, laagstand, kort bij de hand, uitglijden of vallen vermijden, in remstand en licht)
- Wisselhouding in bed, zetel of rolstoel om de 4 uur
- Gebruik van anti-decubitusmateriaal
- Kine inschakelen voor passieve mobilisatie
- Ergo inschakelen (transfers oefenen, hulpstukken)

Hygiënische basiszorgen

- Goede lichaamshygiëne toepassen aangepast aan de noden van de patiënt, vb. bedbad, bad of douche geven, hulp aan lavabo, zelfzorg stimuleren
- Aandacht voor detailzorgen (oog-, oor-, neus-, hand- en mondhygiëne)
- Scheren, nagelverzorging, naveltoilet
- Gebruik een verzorgende lotion of huidbeschermende zalf (Cavillon®)
- Regelmatig kledij en incontinentiemateriaal wisselen
- Respecteer privacy
- ADL training door ergo

Fysieke beveiliging

- Enkel toepassen indien nodig, in overleg met collega's, arts, dienstverantwoordelijke enz.
- Veilige omstandigheden voor de patiënt creëren
- Bij onrustige patiënten fixatiemateriaal gebruiken (fixatiegordel, polsbanden, verpleeglaken)

Organisatie van de afdeling

Dagschema

Hoe wordt er gewerkt?

Vroegdienst

6u30 - 8u00

- Overdracht nachtverpleegkundige naar elke vroegdienst in verpleegpost
- Controle infuustherapie, fixatie
- Parameters nemen (pols, bloeddruk, t°, saturatie & HGT zo nodig), afwijkende waarden of belangrijke observaties direct vermelden aan de vpk, zodat deze kunnen meegenomen worden tijdens de artsentour, pijn en nausea bevragen
- Medicatie uitdelen, aanduiden in medicatiebeheer en toezicht medicatie inname
- Logistiek assistente helpen bij het installeren van patiënten voor het ontbijt
- Kompaz: werklijst afwerken
- Invullen vocht- en voedingsbalans

08u00

- Elke vroegdienst geeft overdracht aan de dagverantwoordelijke aan de verzorgingskar op de gang
- Ochtendverzorging
- Controle fixatie
- Kompaz werklijst raadplegen voor elke verzorging en afvinken na elke patiënt
- Patiëntenoproepen worden per zone beantwoord
- Uitgangspunt is dat de ochtendverzorging gedaan is tegen 11u, inclusief het aanvullen van de verzorgingskarren

11u00 - 12u00

- HGT zo nodig
- Medicatie uitdelen, aanduiden in medicatiebeheer en toezicht medicatie inname
- Controle infuustherapie, fixatie
- Kompaz: werklijst afwerken
- Middagmaal opdienen samen met logistiek assistente, eventueel hulp bieden bij eten
- Invullen vocht- en voedingsbalans

12u00 - 12u15

- PAUZE
- Patiëntenoproepen beantwoorden

12u15 - 14u12

- Middagverzorging: patiënten in bed/zetel positioneren, wisselhouding geven, incontinentiemateriaal aanbrengen, blaastraining geven, controle fixatie enz.
- Medicatie uitdelen, aanduiden in medicatiebeheer en toezicht medicatie inname
- EWS controle indien nodig
- Kompaz: werklijst afwerken

- Uitpakken van medicatie (apotheek)
- Opnames/ontslagen verder afwerken
- Patiëntenoproepen beantwoorden
- 13u30 start overdacht van elk vroegdienst naar de laatdienst afzonderlijk en op de kamer (bedside shift reporting)

Laatdienst

13u30 - 14u00

- Overdracht van vroegdienst naar laatdienst a.d.h.v. Kompaz op de kamer
- De overdrachten gebeuren gelijktijdig

14u00 - 16u00

- Patiënten opzetten (stimuleren om op te zitten), wisselhouding geven, vervangen incontinentiemateriaal, mictietraining geven enz.
- Controle fixatie
- Medische instructies afwerken (urinstalen, wondzorg, lavementen enz.)
- Patiëntenoproepen beantwoorden
- Opnames verder afwerken
- Kompaz: werklijst afwerken

16u00 -18u00

- HGT zo nodig
- Medicatie uitdelen, aanduiden in medicatiebeheer en toezicht medicatie inname
- Controle infuustherapie, fixatie
- Kompaz: werklijst afwerken
- Avondmaal opdienen, eventueel hulp bieden bij eten
- Avondmaal afdienen
- Invullen vocht- en voedingsbalans

18u00 -18u15

- PAUZE
- Patiëntenoproepen beantwoorden

18u15 – 21u12

- Avondverzorging: patiënten naar bed/toilet helpen, wisselhouding geven, vervangen incontinentiemateriaal, mictietraining geven, patiënten goede houding geven voor de nacht enz.
- Ledigen blaassonden
- Medische instructies afwerken (urinstalen, wondzorg, lavementen enz.)
- Medicatie uitdelen, aanduiden in medicatiebeheer en toezicht medicatie inname
- Parameters nemen (pols, bloeddruk, t°, saturatie & HGT zo nodig), afwijkende waarden of belangrijke observaties direct vermelden aan de vpk
- Aandacht voor kameropschik

- Kompaz: werkljst afwerken
- Aanvullen van de verzorgingskarren, ledigen vuilnis- en linnenzakken
- Uitpakken medicatie (apothek)
- Overdracht laatdienst naar nachtverpleegkundige in verpleegpost

Nachtdienst

20u45 - 21u15

- Indien laatdienst nog niet klaar is, meehelpen op de gang
- Overdracht laatdienst naar nachtverpleegkundige in verpleegpost

21u15 - 22u30

- HGT zo nodig
- Medicatie uitdelen, aanduiden in medicatiebeheer en toezicht medicatie inname
- Controle infuustherapie, fixatie, incontinentiemateriaal
- Kompaz: werkljst afwerken
- Toerkar klaarzetten voor de nacht
- Patiëntenoproepen beantwoorden

22u30 - 00u30

- Medicatie klaarzetten voor 24u
- Ontslagen: medicatie tellen, ontslagbrieven nakijken, medicatielijsten afdrukken enz.

00u30 - 01u30

- Patiënten naar toilet/toiletstoel helpen, bedpan/urinaal geven, wisselhouding geven, vervangen incontinentiemateriaal enz.
- Patiënten die nuchter moeten zijn, alles wegnemen, hen er op attent maken + kaartje "NUCHTER" aan bed hangen
- Patiëntenoproepen beantwoorden
- Controle infuustherapie, fixatie
- Kompaz: werkljst afwerken
- Toerkar afruimen en terug aanvullen voor de volgende toer

02u00 - 03u00

- Medicatie uitdelen, aanduiden in medicatiebeheer en toezicht medicatie inname
- EWS controle of HGT zo nodig

03u00 - 03u30

- PAUZE
- Patiëntenoproepen beantwoorden

04u00 - 5u00

- Patiënten naar toilet/toiletstoel helpen, bedpan/urinaal geven, wisselhouding geven, vervangen incontinentiemateriaal enz.
- Controle infuustherapie, fixatie
- Kompaz: werkljst afwerken
- Toerkar afruimen, aanvullen van de verzorgingskarren

05u30 - 06u00

- Ledigen blaassonden/toiletstoelen/urinaals
- Patiëntenoproepen beantwoorden
- Medicatie uitdelen, aanduiden in medicatiebeheer en toezicht medicatie inname
- Controle infuustherapie, fixatie
- Ledigen vuilnis- en linnenzakken
- Kompaz: werkljst afwerken

06u30 - 06u45

- Overdracht nachtverpleegkundige naar elke vroegdienst in de verpleegpost

Diensturen verpleegkundigen

Vroegdienst	06u30 tot 14u12 (geen pauze)
Dagdienst	8u tot 12u30 en 13u30 tot 16u42 (1u pauze)
Late dienst	13u30 tot 21u12 (geen pauze)
Nachtdienst	20u45 tot 06u45 (geen pauze)

Diensturen studenten

Studenten die stage lopen op de afdeling volgen steeds de uren van de afdeling. Dit betekent dat ze per shift 7u42 stage lopen.

Laat dagelijks je urenlijst aftekenen door de verpleegkundige waar je bij staat.

Als je naar de introductie komt op je eerste stagedag, breng dan ook je urenlijst mee en laat deze door de begeleidingsverpleegkundige aftekenen.

Afdelingsgebonden tips

- Draag zorg voor het materiaal, wees kostbewust
- Er is altijd werk op een afdeling (aanvoelen, zien enz.)
- Draag je steentje bij tijdens overdrachtsmomenten (observaties, vragen stellen, rapportering)
- Kom goed voorbereid naar de stage (infobrochures, cursussen, doelstellingen)
  - Lees de infobrochure
  - Herzie de algemene anatomie en fysiologie
  - Herzie de technieken die je reeds zag
  - Formuleer heel duidelijk je doelstellingen voor deze stage
- Goede en gepaste omgangsvorm, hoffelijkheid, verzorgd voorkomen, verzorgde taal.

Verwachtingen

- Nakomen van afspraken
- Vermogen van degelijk observeren en rapporteren
- Aanpassingsvermogen
- Doorzettingsvermogen
- Verantwoordelijkheid
- Engagement: begaan zijn met de zorg om patiënten en het eigen leerproces
- Leergierigheid: vragen stellen
- Positief kritische ingesteldheid
- Geen handelingen stellen waartoe je nog niet bevoegd bent!
- Nieuwe handelingen onder begeleiding uitvoeren
- Open en eerlijke communicatie met alle (para)medici
- Respect voor patiënten, aandacht voor privacy, respecteren beroepsgeheim
- Vraag feedback! Schrijf steeds de naam van de verpleegkundige op

Kompaz

Op deze afdeling in AZ Sint-Lucas werkt men met het elektronisch verpleegkundig dossier Kompaz. Een e-learningmodule zal in de toekomst ter beschikking zijn.

Visietekst

Visie zorgprogramma voor de geriatrische patiënt.

Het zorgprogramma

- * stelt dat er een maatschappelijke behoefte bestaat aan een **multidisciplinaire zorg** voor zieke en/of **fragiele ouderen** , in een voor hen aangepast omgeving .
- * gelooft in de opdracht om deze ouderen met een **acute problematiek respectvol** en **kwaliteitsvol** te verzorgen met als doel **levenskwaliteit** te behouden of bevorderen .
- * staat voor een multidisciplinaire aanpak, **een holistische** detectie, **totaalzorg** (lichamelijk, geestelijk, sociaal).
- * wil de **waardigheid** en de **zelfredzaamheid** van de ouderen optimaliseren, dit vanuit een breder **ethisch** denkkader .
- * biedt **geëngageerde zorg** aan, binnen de maatschappelijke opdracht van het ziekenhuis en de mogelijkheden van de dienst .

Kernwaarden

- * iedereen werkt vanuit de eigen opleiding, met actuele kennis en inzet voor de ouderen vanuit een **positieve gedrevenheid**
- * we zijn bewust **laagdrempelig**
- * we zijn toegewijd, **respectvol** en **ondersteunend** voor de patiënt, we gaan in op de nood aan **menselijk contact**.
- * we geven aandacht aan familie en / of **mantelzorgers** van de zieke oudere
- * we zetten in op onze **educatieve rol** t.a.v. de **externe partners** d.m.v. een doorgedreven **communicatie**

De toekomst vraagt :

- * afdelingen die **intern goed samenwerken** om een hoog niveau aan kwalitatieve zorg te bereiken .
- * een **flexibele ingesteldheid** die toelaat om te gaan met de toenemende **complexiteit** van de zorg op de afdeling .
- * een positieve omgang met onze goed geïnformeerd patiënt en Familie/mantelzorger

Wij wensen je een zeer aangename en leerrijke stage!

Werkpostfiche – risicoanalyse van de afdeling

Vzw AZ Sint-Lucas & Volkskliniek
 Campus Sint-Lucas
 Groenebriel 1
 9000 Gent
 Tel. 09/224 61 11
 Fax 09/224 61 10
info@azstlucas.be
 Ondernemingsnr.: BE0459.265.997
 Externe Dienst PBW: Cohezio

WERKPOSTFICHE STAGIAIRS

in uitvoering van Codex Welzijn op het Werk, Boek X, Titel 4 betreffende de bescherming van stagiairs en Boek X, Titel 2 betreffende uitzendkrachten

Identificatienummer van deze fiche:
 Datum uitgifte:

LUIK A: In te vullen door AZ Sint-Lucas

Werkpost of functie (voor stagiairs: [klik hier voor extra informatie](#))

- Te vervullen functie: **verpleegkundige**
- Uit te voeren taken: verpleegkundige taken: verzorgen, behandelen en begeleiden van patiënten. Rapportage, planning en opvolging van onderzoeken, vervoer van patiënten enz.
- Vereiste kwalificaties en beroepsvoorwaarden: gegradueerde, bachelor of master in de verpleegkunde
- Lokalisatie van de werkpost: verpleegafdelingen en medische diensten
- Te gebruiken arbeidsmiddelen: bloeddrukmeter, saturatiemeter, aspiratiepomp enz.
- Te gebruiken producten: ontsmettingsmiddelen enz.
- Opleiding en instructies op de werkplek: standaardvoorzorgsmaatregelen beheersen, basisinfo rond noodplan en EHBO, hef- en tiltechnieken
- **NOTA: indien blootgesteld aan ioniserende stralingen, dit aanvinken bij "Risico's" en "Verplicht gezondheidstoezicht"**

- Student-werknemer toegelaten
 Jongeren -18 jaar toegelaten

Risico's		Preventiemaatregelen
☒ Prik/spat/bijt/snijwonden	☒ Biologisch (besmetting)	Omschrijf de belangrijkste preventiemaatregelen: Vaccinaties Standaardvoorzorgsmaatregelen
☒ Ergonomisch:	☐ Brandwonden	
☒ hanteren van lasten	☒ Psychosociale risico's:	
☐ beeldschermwerk	☒ agressie	
☒ Chemisch:	☐ Contact met voedingswaren	
☒ spatten	☐ Ioniserende stralingen	
☐ stof	☐ Lawaai	
☐ gassen, dampen	☐ Trillingen	
☐ Val van hoger gelegen vlak	☐ Warmte	
☐ Elektrische risico's	☐ Koude	
☐ Andere:	☐ Andere:	